

รายงานการดำเนินงานและการกำกับดูแลการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สำหรับช่วงครึ่งหลังของปี 2565

ข้อมูลสรุป

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 นับเป็นช่วงเวลาที่มีความท้าทายสำหรับประเทศไทยที่กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมที่สำคัญในการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ ซึ่งจะเป็นสังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเกินกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ การเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้เพียงพอในการดำรงชีพจึงเป็นประเด็นที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญ สำนักงาน ก.ล.ต. ได้เสนอปรับปรุงกฎหมายและเร่งดำเนินการพัฒนาการกำกับดูแลเพื่อให้เกิดการออมการลงทุนระยะยาวเพื่อการเกษียณอายุผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้คนวัยแรงงานมีความพร้อมที่จะเป็นผู้สูงอายุที่มีความเข้มแข็งทางการเงิน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 สำนักงาน ก.ล.ต. ได้นำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 (“พ.ร.บ. กองทุนฯ”) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับการออมภาคบังคับของแรงงานภาคเอกชนในระบบตามร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (ร่าง พ.ร.บ. กบช.) เมื่อช่วงต้นปี 2565 มาพิจารณายกร่างหลักการและร่างกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยอยู่ระหว่างเปิดรับฟังความคิดเห็นการปรับปรุง พ.ร.บ. กองทุนฯ ในช่วงต้นปี 2566 ทั้งนี้ การปรับปรุง พ.ร.บ. กองทุนฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้สามารถรองรับพัฒนาการของกองทุนและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน พัฒนาให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีกลไกการกำกับดูแลและคุ้มครองสมาชิก ให้ได้รับความเป็นธรรมและโปร่งใส อีกทั้งเพิ่มความยืดหยุ่นของการสะสมเงิน จัดการเงินออม และรับเงินจากกองทุน เพื่อให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นกลไกการออมและการลงทุนที่มีประสิทธิภาพสำหรับประชาชนวัยแรงงานเพื่อรองรับการเกษียณ

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ยังได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การเปิดเผยและการรายงานสรุปข้อมูลสำคัญของนโยบายการลงทุน (factsheet) และแบบรายงานข้อมูลของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภทกองทุนหลายนายจ้างที่ไม่ได้เป็นบริษัทในเครือเดียวกันร่วมกันจัดตั้งกองทุน (pooled fund) เพื่อพัฒนาให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีข้อมูลเปิดเผยต่อสาธารณชนครบถ้วนและเปรียบเทียบได้ เพื่อให้สมาชิก คณะกรรมการกองทุน และผู้สนใจ สามารถเข้าถึงข้อมูล pooled fund เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกลงทุนได้อย่างสะดวก นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ยังอยู่ระหว่างจัดทำเครื่องมือเปรียบเทียบ (comparison tool) โดยจะนำข้อมูล pooled fund มาเปรียบเทียบในมิติสำคัญ ๆ อาทิ

นโยบายการลงทุน ค่าธรรมเนียม ผลตอบแทน ให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้โดยง่าย เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยทำให้สมาชิกและคณะกรรมการกองทุนมีข้อมูลสำหรับเปรียบเทียบเพื่อเลือกนโยบายการลงทุน และกองทุนที่เหมาะสม เพื่อสร้างโอกาสในการบรรลุเป้าหมายการออมเพื่อการเกษียณอายุได้ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังรองรับการจัดตั้ง กบข. ซึ่งช่วยให้คณะกรรมการ กบข. สามารถเลือกบริษัทจัดการที่มีนโยบายการลงทุนตามที่ต้องการ มีความสามารถในการสร้างผลการดำเนินงานที่ดี และคิดค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 เศรษฐกิจไทยปรับตัวดีขึ้นจากช่วงก่อนหน้าอย่างชัดเจน โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวซึ่งส่งผลให้ภาคบริการและการบริโภคภาคเอกชนปรับตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของราคาพลังงานผ่านคลายลง และตลาดแรงงานฟื้นตัวตามภาวะเศรษฐกิจ ส่งผลดีต่อภาวะตลาด ทำให้ธุรกิจกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีทิศทางที่ดีขึ้นแทบทุกด้าน ซึ่งรวมถึงมูลค่าเงินกองทุนของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกลับมาเพิ่มขึ้นจาก 1,331,147 ล้านบาท ณ เดือนมิถุนายน 2565 เป็น 1,382,904 ล้านบาท ณ เดือนธันวาคม 2565

นอกจากนี้ จำนวนสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในรอบ 3 ปี นับตั้งแต่ปี 2562 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาก่อนหน้าและเทียบกับระยะเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดย ณ เดือนธันวาคม 2565 มีจำนวนสมาชิก 2,877,301 คน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจำนวนสมาชิกจะเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเทียบกับแรงงานภาคเอกชนในระบบแล้ว พบว่าความครอบคลุมของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (coverage) มีสัดส่วนเหลือเพียงร้อยละ 16.3 เทียบกับสัดส่วนร้อยละ 17.8 เมื่อเดือนธันวาคม 2564 ขณะที่จำนวนนายจ้างที่จัดให้มีสวัสดิการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย ณ เดือนธันวาคม 2565 มีจำนวนนายจ้างที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทั้งสิ้น 21,898 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 จากเดือนมิถุนายน 2565 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 (ร้อยละ 1.1) แต่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง (ร้อยละ 4.1) ทั้งนี้ แม้จำนวนกองทุนโดยรวมจะลดลง แต่เป็นผลจากการเปลี่ยนประเภทกองทุนจากกองทุนนายจ้างรายเดียวและกองทุนนายจ้างบริษัทในเครือที่มีนโยบายการลงทุนเดียว (single fund) และหลายนโยบายการลงทุน (master single fund) เป็นกองทุนหลายนายจ้างที่มีหลายนโยบายการลงทุน (master pooled fund)

1. สถานะของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

	ณ 31 ธ.ค. 65	ณ 30 มิ.ย. 65	เปลี่ยนแปลง 6 เดือน		ค่าเฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง
มูลค่าเงินกองทุน (ล้านบาท)	1,382,904	1,331,147	51,757	3.9%	4.2%
จำนวนกองทุน (กอง)	363	367	-4	-1.1%	-1.3%
จำนวนนายจ้าง (ราย)	21,898	21,496	402	1.9%	4.1%
จำนวนสมาชิก (คน)	2,877,301	2,843,143	34,158	1.2%	-2.3%

1.1 มูลค่าทรัพย์สินสุทธิและจำนวนกองทุน

ณ 31 ธันวาคม 2565 ภาพรวมธุรกิจกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเติบโตขึ้นทั้งด้านมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (“NAV”) จำนวนนายจ้าง และจำนวนกองทุน โดยมีจำนวนนายจ้าง 21,898 ราย และมีจำนวนสมาชิก 2.88 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 และร้อยละ 1.2 จากเดือนมิถุนายน 2565 ตามลำดับ เนื่องจากจำนวนลูกจ้างที่เข้ามาเป็นสมาชิกใหม่นั้นมีมากกว่าจำนวนสมาชิกที่สิ้นสุดสมาชิกภาพ นอกจากนี้ แม้ว่ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะมีจำนวนกองทุนลดลง แต่ NAV กลับเพิ่มสูงขึ้นเป็น 1,382,904 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 จากเดือนมิถุนายน 2565 สะท้อนให้เห็นถึงการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจน หลังจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 มาเป็นเวลาหลายปี

ทั้งนี้ จำนวนกองทุนมีทั้งหมด 363 กองทุน ลดลง 4 กองทุนจากเดือนมิถุนายน 2565 ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดตั้งใหม่ 1 กองทุน ซึ่งเป็นกองทุนร่วมหลายนโยบาย (master pooled fund) และยกเลิก 5 กองทุน โดยเป็นการจดทะเบียนเลิกกองทุนนายจ้างรายเดียว 3 กองทุน กองทุนกลุ่มบริษัท 1 กองทุน และกองทุนหลายนายจ้างที่มีนโยบายเดียว (pooled fund) 1 กองทุน เพื่อเข้าร่วมในกองทุนหลายนายจ้าง (master pooled fund) แทน เพื่อเพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้แก่สมาชิก

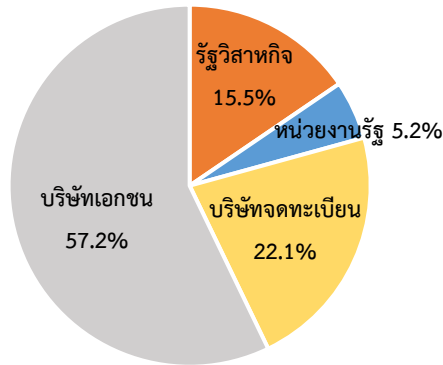
1.2 นายจ้างในกองทุน

ณ 31 ธันวาคม 2565 นายจ้างที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นสวัสดิการให้แก่ลูกจ้างยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องโดยมีจำนวน 21,898 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 4.3 ของนายจ้างทั้งหมด (นายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปมีจำนวน 506,299 ราย¹) และหากพิจารณากองทุนแบ่งตามประเภทนายจ้าง² พบว่ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพของนายจ้างบริษัทเอกชนยังคงมีขนาดใหญ่สุดทั้งในด้าน NAV (สัดส่วนร้อยละ 57.2) และจำนวนนายจ้าง (สัดส่วนร้อยละ 93.9) ขณะที่กองทุนของนายจ้างรัฐวิสาหกิจและบริษัทจดทะเบียน แม้ว่ามีจำนวนนายจ้างที่น้อยกว่า (สัดส่วนร้อยละ 0.4 และร้อยละ 4.8 ตามลำดับ) แต่มีสัดส่วน NAV สูงถึงร้อยละ 37.6 ของมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด (สัดส่วน NAV ของรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 15.4 และบริษัทจดทะเบียน ร้อยละ 22.1) ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 จำนวนนายจ้างประเภทบริษัทเอกชนมีสัดส่วนลดลง ขณะที่จำนวนนายจ้างประเภทอื่นมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายจ้างที่เป็นบริษัทจดทะเบียน

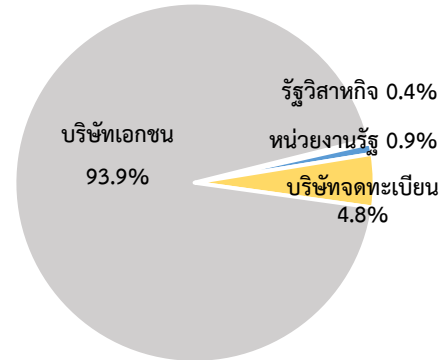
¹ ที่มา สำนักงานประกันสังคม, ข้อมูลจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม เดือนธันวาคม 2565, จาก https://www.sso.go.th/wpr/assets/upload/files_storage/sso_th/b4bcfd2b8fd221f6b00e5de1578dbe6c.pdf (สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2566)

² ในกรณีที่นายจ้างเป็นทั้งประเภทรัฐวิสาหกิจและบริษัทจดทะเบียน จะจัดกลุ่มเป็นนายจ้างประเภทรัฐวิสาหกิจ

สัดส่วน NAV
แบ่งตามประเภทนายจ้าง

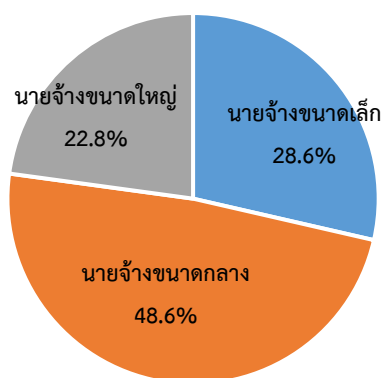

สัดส่วนจำนวนนายจ้าง
แบ่งตามประเภทนายจ้าง

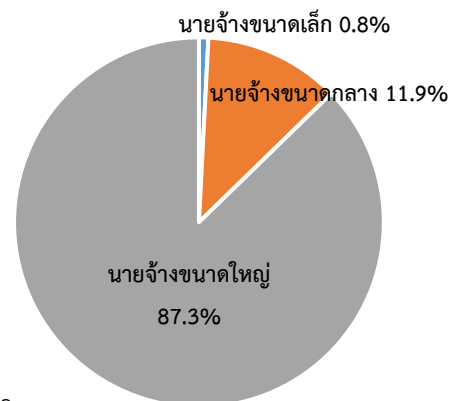

หากพิจารณานายจ้างในกองทุนแบ่งตามจำนวนสมาชิกแล้ว พบว่าเกือบครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 48.6 ยังคงเป็นกองทุนของนายจ้างขนาดกลาง (มีสมาชิก 10-99 คน) ขณะที่นายจ้างขนาดใหญ่ (มีสมาชิกตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป) แม้มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 22.8 แต่ครอบคลุมจำนวนสมาชิกส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 87.3 และตั้งแต่สิ้นเดือนมิถุนายนปี 2565 พบว่า นายจ้างทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีจำนวนเพิ่มขึ้น คือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 ร้อยละ 1.6 และร้อยละ 2.1 ตามลำดับ

สัดส่วนจำนวนนายจ้าง

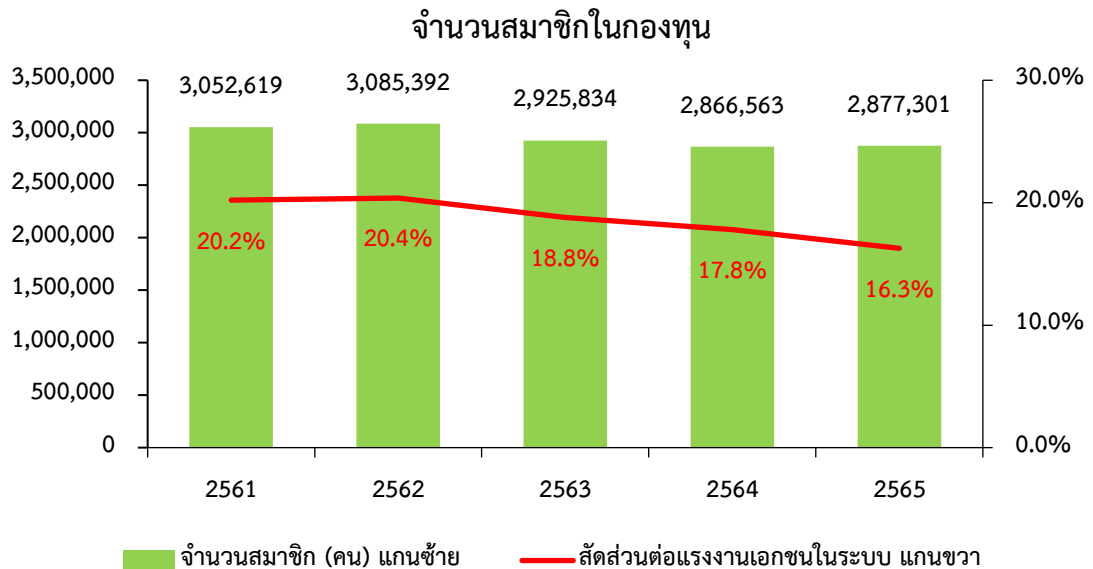
สัดส่วนจำนวนสมาชิก

- นายจ้างขนาดเล็ก (จำนวนสมาชิก 1-9 คน)
- นายจ้างขนาดกลาง (จำนวนสมาชิก 10-99 คน)
- นายจ้างขนาดใหญ่ (จำนวนสมาชิกตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป)

1.3 สมาชิกในกองทุน

ณ 31 ธันวาคม 2565 สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจำนวน 2,877,301 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 จากเดือนมิถุนายน 2565 ซึ่งนับเป็นการเพิ่มขึ้นครั้งแรกนับตั้งแต่ต้นปี 2563 แม้ว่าจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น แต่หากพิจารณาความครอบคลุมของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเทียบกับแรงงานภาคเอกชนในระบบ (coverage) ซึ่งมีจำนวน 17,679,014 คน แล้วพบว่า มีสัดส่วนเหลือเพียงร้อยละ 16.3 ลดลงจากเดือนมิถุนายน 2565 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 17.7 โดยเป็นการลดลงต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2562 ทั้งนี้ เนื่องจากจำนวนแรงงานภาคเอกชนในระบบซึ่งใช้เป็นฐานในการคำนวณ coverage เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8 จากเดือนมิถุนายน 2565

1.4 ภาพรวมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแบ่งตามประเภทกองทุน

เมื่อพิจารณาภาพรวมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแบ่งตามประเภทกองทุนแล้ว พบว่ากองทุนกลุ่มบริษัทที่มีหลายนโยบาย (“master group fund”) เป็นกองทุนที่มีขนาดใหญ่สุดทั้งในด้าน NAV และจำนวนกองทุน โดย ณ 31 ธันวาคม 2565 มี NAV 520,179.1 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.6 และจำนวนกองทุน 112 กองทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.8 ส่วนกองทุนหลายนายจ้างหลายนโยบายการลงทุน (“master pooled fund”) เป็นกองทุนที่มีขนาดใหญ่สุดในด้านจำนวนนายจ้างและจำนวนสมาชิก โดยมีจำนวนนายจ้าง 18,118 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82.7 และมีจำนวนสมาชิก 1,553,671 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54.0 ทั้งนี้ NAV ของ master group fund และ master pooled fund มีการเติบโตอย่างชัดเจน โดยในช่วง 5 ปีย้อนหลังเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 6.1 และร้อยละ 10.5 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่านายจ้างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสมาชิกให้

มีทางเลือกในการลงทุน ขณะที่กองทุนประเภทที่มีนโยบายเดียวมี NAV ปรับตัวลดลง โดยในช่วง 5 ปี ย้อนหลัง NAV ของกองทุนนายจ้างรายเดียวที่มีนโยบายเดียว (single fund) ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 12.1 และ NAV ของกองทุนกลุ่มบริษัทที่มีนโยบายเดียว (group fund) ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 6.6

ประเภทกองทุน	NAV (ล้านบาท)	อัตรา การเปลี่ยนแปลง เฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี	จำนวน กองทุน (กอง)	จำนวน นายจ้าง (ราย)	จำนวน สมาชิก (คน)
กองทุนนายจ้างรายเดียว ที่มีนโยบายเดียว (single fund)	32,185.4	-12.1%	53	52	83,650
กองทุนนายจ้างรายเดียว ที่มีหลายนโยบาย (master single fund)	242,923.9	1.9%	61	58	243,260
กองทุนกลุ่มบริษัท ที่มีนโยบายเดียว (group fund)	63,390.7	-6.6%	95	1,043	233,256
กองทุนกลุ่มบริษัท ที่มีหลายนโยบาย (master group fund)	520,179.1	6.9%	112	1,144	565,841
กองทุนหลายนายจ้าง ที่มีนโยบายเดียว (pooled fund)	48,862.8	-0.1%	20	1,852	200,219
กองทุนหลายนายจ้าง ที่มีหลายนโยบาย (master pooled fund)	475,362.4	10.5%	22	18,118	1,553,671

2. บริษัทจัดการ

ณ ธันวาคม 2565 บริษัทจัดการ (“บลจ.”) ที่บริหารกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจำนวน 17 แห่ง โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

2.1 บริษัทจัดการที่มีส่วนแบ่งการตลาดโดยรวมสูงสุด 5 อันดับแรก (กองทุนทุกประเภท)

บลจ. ที่มีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิภายใต้การจัดการสูงสุด 5 อันดับแรก มี NAV รวม 940,185 ล้านบาท คิดเป็นส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 68.0 ของ NAV ทั้งหมด มีจำนวนกองทุนภายใต้การบริหารจัดการ 250 กองทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.9 มีจำนวนนายจ้าง 14,005 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63.9

และจำนวนสมาชิก 2,289,076 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.5 สะท้อนให้เห็นถึงการให้บริการที่กระจุกตัวอยู่ที่ บลจ. น้อยราย ทั้งนี้ บลจ. 5 อันดับแรกข้างต้นครองส่วนแบ่งการตลาดสูงสุดต่อเนื่องจากปี 2563 โดยแต่ละแห่ง มี NAV เพิ่มขึ้นจากเดือนมิถุนายน 2565 และมีจำนวนกองทุนในสัดส่วนใกล้เคียงกับเดือนมิถุนายน 2565

2.2 บริษัทจัดการที่มีส่วนแบ่งการตลาดสูงสุด 5 อันดับแรก (เฉพาะ pooled fund และ master pooled fund)

บลจ. ที่บริหารกอง pooled fund และ master pooled fund ที่มีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิภายใต้การจัดการสูงสุด 5 อันดับแรก มี NAV รวม 397,100 ล้านบาท คิดเป็นส่วนแบ่งการตลาดรวมร้อยละ 75.9 ของ NAV ทั้งหมดของกองทุนประเภทนี้ มีจำนวนกองทุนที่ให้บริการ 19 กองทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.2 ของจำนวนกองทุนประเภทนี้ทั้งหมด โดยครอบคลุมจำนวน นายจ้างและจำนวนสมาชิกในสัดส่วนร้อยละ 68.2 และร้อยละ 77.4 ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ามี บลจ. เพียงไม่กี่แห่งที่ให้น้ำหนักกับการให้บริการกองทุนประเภทนี้ จึงทำให้เกิดการกระจุกตัวขึ้น

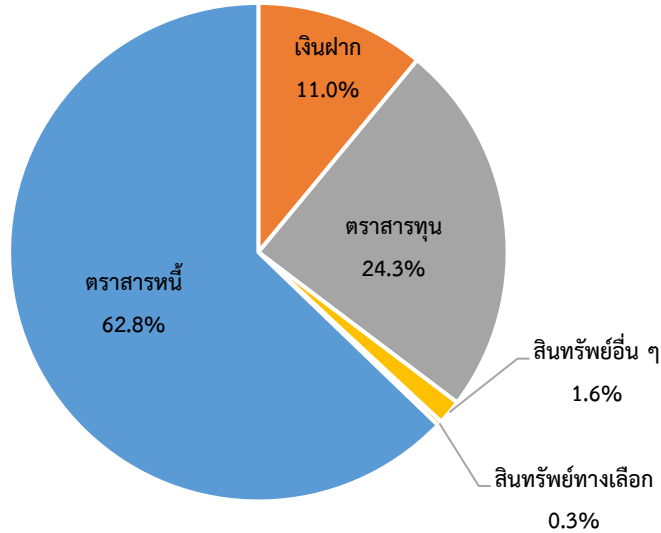
3. การลงทุนของกองทุนแยกตามประเภททรัพย์สิน

3.1 ภาพรวมการลงทุน

ณ 31 ธันวาคม 2565 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีมูลค่าเงินลงทุน 1,395,869 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนมิถุนายน 2565 ร้อยละ 4.2 โดยกลุ่มสินทรัพย์ที่มีการลงทุนในสัดส่วนสูงที่สุด ยังคงเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่มีรายได้จากดอกเบี้ยและเงินฝากที่ร้อยละ 73.8 (กลุ่มเงินฝาก สัดส่วนร้อยละ 11.0 และกลุ่มตราสารหนี้ร้อยละ 62.8) เทียบกับร้อยละ 74.7 เมื่อเดือนมิถุนายน 2565 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณามูลค่า NAV พบว่ากลุ่มสินทรัพย์ทุกกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเงินฝาก กลุ่มตราสารหนี้ กลุ่มตราสารทุน กลุ่มสินทรัพย์ทางเลือก และกลุ่มสินทรัพย์อื่น ล้วนมี NAV เพิ่มขึ้นทั้งสิ้น

ในด้านการลงทุนต่างประเทศ ณ เดือนธันวาคม 2565 มีมูลค่า 16,102 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 จากเดือนมิถุนายน 2565 ซึ่งเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนโดยรวม อย่างไรก็ตาม สัดส่วนมูลค่าการลงทุนต่างประเทศเมื่อเทียบกับมูลค่าการลงทุนทั้งหมด อยู่ที่ร้อยละ 1.2 ใกล้เคียงกับเดือนมิถุนายน 2565 ทั้งนี้ การลงทุนส่วนใหญ่ยังคงเป็นการลงทุนผ่านหน่วยลงทุนต่างประเทศ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 81.8 ของการลงทุนต่างประเทศทั้งหมด ลดลงจากสัดส่วนร้อยละ 83.7 เมื่อเดือนมิถุนายน 2565 โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนผ่านหน่วยลงทุนตราสารทุนและหน่วยลงทุนตราสารหนี้ ที่ร้อยละ 54.4 และร้อยละ 14.5 ของมูลค่าการลงทุนต่างประเทศ ตามลำดับ ขณะที่การลงทุนผ่านหน่วยลงทุนอสังหาริมทรัพย์และหน่วยลงทุนกลุ่มสินทรัพย์อื่นมีสัดส่วนลดลงเป็นร้อยละ 5.2 และร้อยละ 7.7 ของมูลค่าการลงทุนต่างประเทศ ตามลำดับ

การลงทุนของกองทุนแยกตามประเภทสินทรัพย์

3.2 การลงทุนแยกตามประเภทสินทรัพย์

การลงทุนในสินทรัพย์สำคัญมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

(1) การลงทุนในตราสารหนี้

ณ 31 ธันวาคม 2565 มูลค่าการลงทุนในตราสารหนี้คิดเป็นร้อยละ 62.8 ของ NAV โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีความเสี่ยงต่ำ กล่าวคือ เป็นการลงทุนในพันธบัตร ตัวเงินคลัง และตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน ร้อยละ 25.7 ของ NAV และแม้มีการลงทุนในหุ้นกู้เอกชนและพันธบัตรที่กระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน ร้อยละ 26.6 ของ NAV แต่เกือบทั้งหมดเป็นหุ้นกู้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือในระดับที่ลงทุนได้ (investment grade) ขณะที่การลงทุนในหุ้นกู้ที่มีระดับความน่าเชื่อถือต่ำกว่าที่ลงทุนได้ (“non-investment grade”) และหุ้นกู้ที่ไม่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (“unrated”) มีสัดส่วนรวมกันร้อยละ 0.1 ของ NAV ทั้งหมดเป็นหุ้นกู้ที่ออกเสนอขายในประเทศ ในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 ไม่มีตราสารหนี้ที่ผู้ออกผิดนัดชำระหนี้แต่อย่างใด

สำหรับการลงทุนในตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงิน (“P/N”) ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 จากเดือนมิถุนายน 2565 แต่มีสัดส่วนเทียบกับมูลค่าการลงทุนรวมไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่ร้อยละ 0.4 ของ NAV ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตัวที่ออกในประเทศ และทั้งหมดเป็นตัวที่มีอันดับความน่าเชื่อถือในระดับที่ลงทุนได้ (investment grade)

(2) การลงทุนในตราสารทุน

มูลค่าการลงทุนในตราสารทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 จากเดือนมิถุนายน 2565 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ส่งผลให้สัดส่วนการลงทุนในตราสารทุนเทียบกับมูลค่าการลงทุนรวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 23.7 เป็นร้อยละ 24.3 ของ NAV ทั้งนี้ การลงทุนในตราสารทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนตรงที่สัดส่วนร้อยละ 18.3 ของ NAV โดยลงทุนในหุ้นกลุ่ม SET 50 เป็นหลัก ส่วนการลงทุนในหน่วยลงทุนตราสารทุนมีสัดส่วนร้อยละ 6.0 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหน่วยลงทุนตราสารทุนในประเทศ

(3) การฝากเงิน

ณ เดือนธันวาคม 2565 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมียอดเงินฝากธนาคารและบัตรเงินฝากเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.9 จากเดือนมิถุนายน 2565 ส่งผลให้มีสัดส่วนเทียบกับมูลค่าการลงทุนรวมปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10.2 เป็นร้อยละ 11.0 ของ NAV โดยการฝากเงินเกือบทั้งหมดเป็นเงินฝากในประเทศ อย่างไรก็ตาม เงินฝากต่างประเทศปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยส่วนใหญ่เป็นการฝากเงินในสถาบันการเงินในประเทศสหรัฐอเมริกา

(หน่วย: ล้านบาท)

รายละเอียดเงินลงทุน	ณ 31 ธ.ค. 65		ณ 30 มิ.ย. 65		เปลี่ยนแปลง	
	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	%
1. กลุ่มเงินฝาก	153,257	11.0%	135,723	10.2%	17,534	12.9%
- เงินฝากธนาคาร บัตรเงินฝาก (ในประเทศ)	152,087	10.9%	135,038	10.1%	17,049	12.6%
- เงินฝากธนาคาร บัตรเงินฝาก (ต่างประเทศ)	1,170	0.1%	685	0.1%	485	70.8%
2. กลุ่มตราสารหนี้	876,416	62.8%	866,150	64.6%	10,266	1.2%
2.1 ลงทุนตรง	735,291	52.7%	733,956	54.7%	1,335	0.2%
(1) ตัวแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน	6,001	0.4%	5,520	0.4%	481	8.7%
- ในประเทศ	5,516	0.4%	4,743	0.3%	773	16.3%
- ต่างประเทศ	485	0.0%	777	0.1%	-292	-37.5%
(2) พันธบัตร ตั๋วเงินคลัง ตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน	358,298	25.7%	377,975	28.2%	-19,677	-5.2%
- ในประเทศ	358,298	25.7%	377,975	28.2%	-19,677	-5.2%
- ต่างประเทศ	0	0.0%	0	0.0%	-	-

รายละเอียดเงินลงทุน	ณ 31 ธ.ค. 65		ณ 30 มิ.ย. 65		เปลี่ยนแปลง	
	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	%
(3) หุ้นกู้³	370,992	26.6%	350,461	26.1%	20,531	5.9%
<u>Financial Institution</u>	79,002	5.7%	86,374	6.4%	-7,372	-8.5%
- ในประเทศ	78,154	5.6%	85,560	6.3%	-7,406	-8.7%
• Investment grade	78,154	5.6%	85,560	6.3%	-7,407	-8.7%
- ต่างประเทศ	848	0.1%	814	0.1%	34	4.2%
• Investment grade	848	0.1%	814	0.1%	34	4.2%
Corporate	291,989	20.9%	264,087	19.7%	27,902	10.6%
- ในประเทศ	291,989	20.9%	264,087	19.7%	27,902	10.6%
• Investment grade	291,053	20.9%	263,002	19.6%	28,051	10.7%
- ต่างประเทศ	0	0.0%	0	0.0%	-	-
• Investment grade	0	0.0%	0	0.0%	-	-
2.2 ลงทุนผ่านหน่วยลงทุน	141,125	10.1%	132,194	9.9%	8,931	6.8%
(1) หน่วยลงทุนตราสารหนี้	141,125	10.1%	132,194	9.9%	8,931	6.8%
- ในประเทศ	138,789	9.9%	129,986	9.7%	8,803	6.8%
- ต่างประเทศ	2,336	0.2%	2,208	0.2%	128	5.8%
3. กลุ่มตราสารทุน	339,772	24.3%	317,612	23.7%	22,160	7.0%
3.1 ลงทุนตรง	255,640	18.3%	239,667	17.9%	15,973	6.7%
(1) หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และใบสำคัญแสดงสิทธิ	255,640	18.3%	239,667	17.9%	15,973	6.7%
- ในประเทศ	255,597	18.3%	239,619	17.9%	15,978	6.7%
• SET 50	204,145	14.6%	190,881	14.3%	13,264	6.9%
• SET 51-100	32,983	2.4%	34,310	2.6%	-1,327	-3.9%
• Non-SET 100	17,285	1.2%	13,853	1.0%	3,432	24.8%
• MAI	1,073	0.1%	464	0.0%	609	131.2%
• Non-listed	111	0.0%	111	0.0%	0	0.0%
- ต่างประเทศ	43	0.0%	48	0.0%	-5	-9.9%
3.2 ลงทุนผ่านหน่วยลงทุน	84,132	6.0%	77,945	5.8%	6,187	7.9%
(1) หน่วยลงทุนตราสารทุน	84,132	6.0%	77,945	5.8%	6,187	7.9%
- ในประเทศ	75,373	5.4%	69,646	5.2%	5,727	8.2%
- ต่างประเทศ	8,759	0.6%	8,299	0.6%	460	5.5%

³ สินทรัพย์ประเภทหุ้นกู้ รวมถึงพันธบัตรที่กระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน

รายละเอียดเงินลงทุน	ณ 31 ธ.ค. 65		ณ 30 มิ.ย. 65		เปลี่ยนแปลง	
	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	%
4. กลุ่มสินทรัพย์ทางเลือก	3,537	0.3%	3,268	0.2%	269	8.2%
4.1 ลงทุนผ่านกองทุน	2,117	0.2%	1,851	0.1%	266	14.4%
(1) กองทรัสต์	2,117	0.2%	1,851	0.1%	266	14.4%
- ในประเทศ	2,117	0.2%	1,851	0.1%	266	14.4%
- ต่างประเทศ	0	0.0%	0	0.0%	0	0%
4.2 ลงทุนผ่านหน่วยลงทุน	1,420	0.1%	1,417	0.1%	3	0.3%
(1) หน่วยลงทุนอสังหาริมทรัพย์	1,420	0.1%	1,417	0.1%	3	0.3%
- ในประเทศ	577	0.0%	549	0.0%	28	5.2%
- ต่างประเทศ	843	0.1%	868	0.1%	-25	-2.8%
5. กลุ่มสินทรัพย์อื่น⁴	22,887	1.6%	17,192	1.3%	5,695	33.1%
5.1 ลงทุนตรง	381	0.0%	-177	0.0%	558	315.5%
- ในประเทศ	0	0.0%	-307	0.0%	307	100.0%
- ต่างประเทศ	381	0.0%	130	0.0%	251	193.4%
5.2 ลงทุนผ่านหน่วยลงทุน	9,574	0.7%	9,495	0.7%	79	0.8%
- ในประเทศ	8,338	0.6%	8,293	0.6%	45	0.5%
- ต่างประเทศ	1,236	0.1%	1,202	0.1%	34	2.8%
5.3 รายการค้างรับ/เงินสดย่อย	12,932	0.9%	7,874	0.6%	5,058	64.2%
มูลค่าเงินลงทุนทั้งหมด	1,395,869	100.0%	1,339,945	100.0%	55,924	4.2%

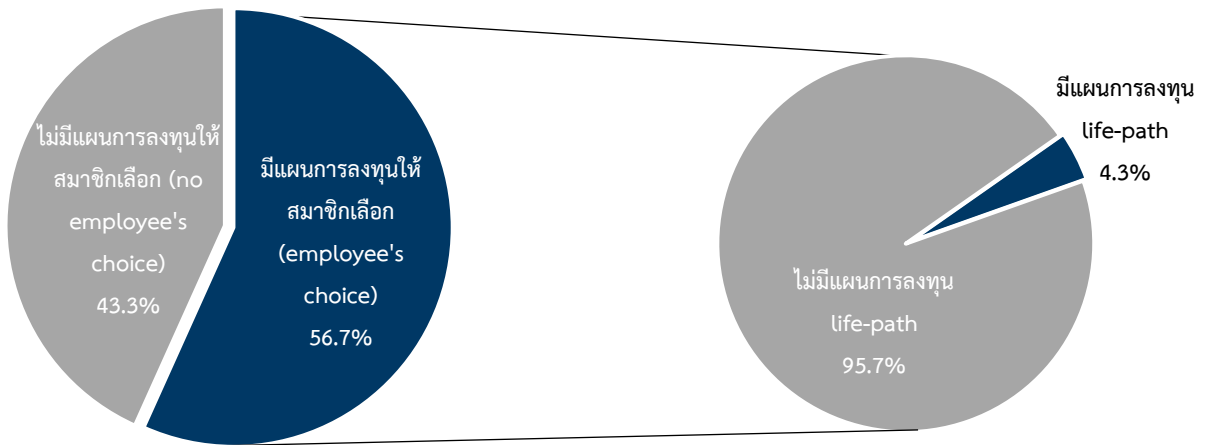
4. แผนการลงทุนของกองทุนรายนายจ้าง

ณ 31 ธันวาคม 2565 นายจ้างที่จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีแผนการลงทุนให้สมาชิกเลือก (employee's choice) มีสัดส่วนร้อยละ 56.7 ของนายจ้างทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดือนมิถุนายน 2565 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 53.7 อย่างไรก็ตาม นายจ้างเหล่านี้เลือกใช้กองทุนที่มีนโยบายสมดุลตามอายุ ("life-path") ร้อยละ 4.3 ของนายจ้างที่มีแผนการลงทุนให้สมาชิกเลือก ซึ่งลดลงเล็กน้อยจากช่วงครึ่งแรกของปี 2565 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 5.4 ของนายจ้างที่มีแผนการลงทุนให้สมาชิกเลือก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าแผนการลงทุนแบบ life-path ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ก.ล.ต. อยู่ระหว่างเสนอปรับปรุง พ.ร.บ. กองทุนฯ เพื่อผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายการลงทุนสำหรับสมาชิกที่ไม่ได้เลือกนโยบายด้วยตนเอง (default portfolio) ให้เป็นนโยบายที่คำนึงถึงความสมดุลระหว่างความเสี่ยง

⁴ สินทรัพย์อื่น เช่น สัญญาฟอร์เวิร์ด ตราสารหนี้ที่มีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าแบ่ง (structured note) รายการค้างรับ และหน่วยลงทุนผสม เป็นต้น

ของเงินออมรองรับการเกษียณ และระดับความเสี่ยงของการลงทุนตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด ซึ่งอาจรวมถึง life-path หรือ target date

จำนวนนายจ้างแบ่งตามแผนการลงทุน

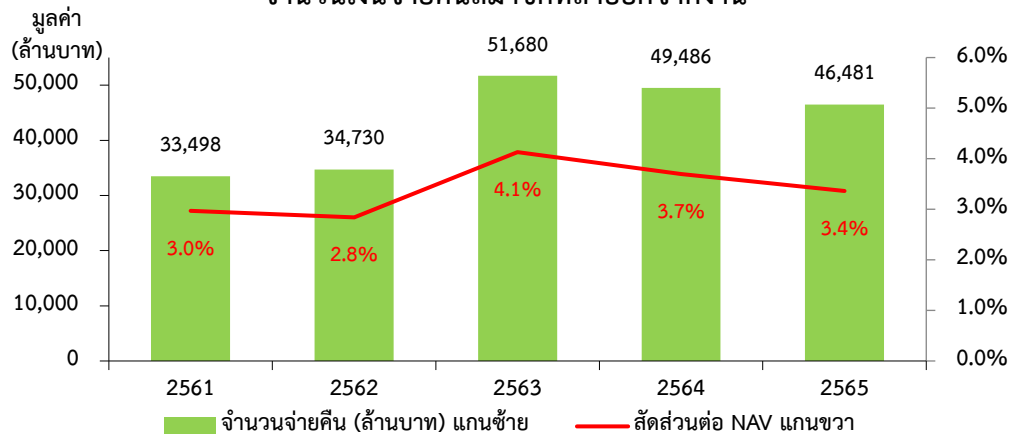

5. การจัดการเงินของสมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ

5.1 การจ่ายเงินคืนสมาชิกที่ออกจากงาน

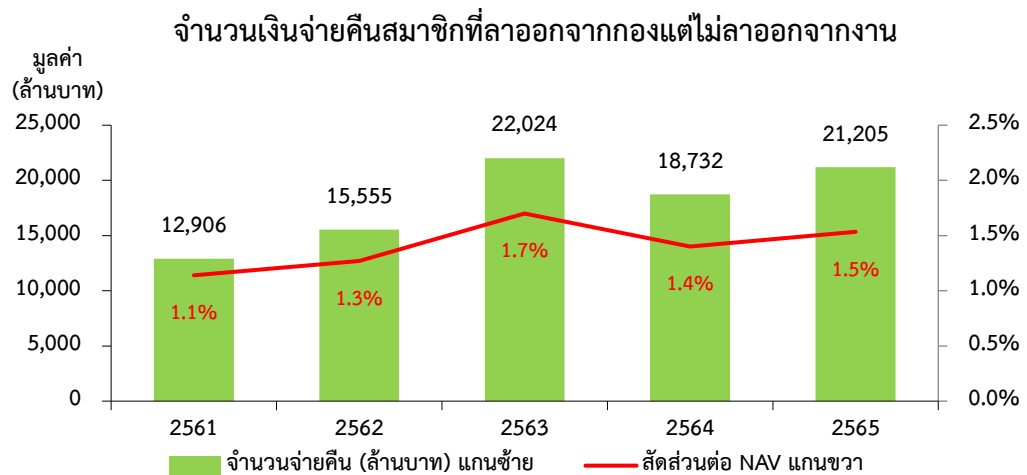
ในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 มีสมาชิกออกจากงานและรับเงินออกจากกองทุนเป็นเงิน 21,495 ล้านบาท ส่งผลให้ทั้งปี 2565 มีเงินจ่ายออกรวม 46,481 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.4 ของ NAV ซึ่งลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาที่มียอดจ่ายออก 49,486 ล้านบาท (ร้อยละ 3.7 ของ NAV) สะท้อนให้เห็นแนวโน้มที่ดีขึ้นภายหลังสถานการณ์ COVID-19 อย่างไรก็ตาม สมาชิกที่ออกจากงานดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะนำเงินดังกล่าวไปใช้จ่าย เนื่องจากเลือกที่จะนำเงินออกไปโดยไม่ออมต่อเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งส่งผลต่อการออมเพื่อการเกษียณในระยะยาว

จำนวนเงินจ่ายคืนสมาชิกที่ลาออกจากงาน

5.2 การจ่ายเงินคืนสมาชิกที่ลาออกจากกองทุนแต่ไม่ลาออกจากงาน

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 มีสมาชิกที่ลาออกจากกองทุนแต่ไม่ลาออกจากงานจำนวน 81,907 คน (ร้อยละ 2.8 ของสมาชิกทั้งหมด) โดยมีจำนวนเงินที่จ่ายคืนเงินให้แก่สมาชิก 10,733 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.8 ของ NAV โดยมูลค่าดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีมูลค่าอยู่ที่ 8,640 ล้านบาท (ร้อยละ 0.6 ของ NAV) โดยจำนวนสมาชิกที่ลาออกจากกองทุนแต่ไม่ลาออกจากงานใกล้เคียงกับช่วงครึ่งหลังของปี 2564 ซึ่งมีสมาชิกลาออกจากกองทุนแต่ไม่ลาออกจากงานจำนวน 82,631 คน ทั้งนี้ สมาชิกดังกล่าวอาจไม่สามารถกลับมาเป็นสมาชิกกองทุนของนายจ้างรายนั้นได้อีกหากมีข้อบังคับกำหนดไว้ ทำให้สมาชิกกลุ่มนี้ไม่สามารถเก็บออมเพื่อการเกษียณได้อย่างต่อเนื่องและอาจส่งผลกระทบต่อความเพียงพอของเงินออมเพื่อการเกษียณได้

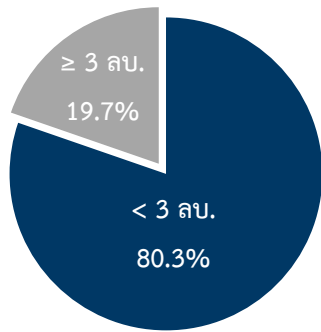
5.3 การจ่ายเงินให้แก่สมาชิกที่เกษียณอายุ

ในปี 2565 สมาชิกกองทุนเกษียณอายุมีจำนวนทั้งสิ้น 34,752 คน ส่วนใหญ่รับเงินออกจากกองทุนทั้งหมด (ร้อยละ 80.9) รองลงมาคือ คงเงิน (ร้อยละ 16.3) และรับเงินงวด (ร้อยละ 2.8) โดยสมาชิกเกษียณที่รับเงินออกทั้งหมดมีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2563 ขณะที่สมาชิกเกษียณที่คงเงินมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 5.4 ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากสมาชิกเกษียณบางส่วนเข้าใจถึงความจำเป็นในการบริหารเงินหลังเกษียณอย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้น และบางส่วนรอให้ทิศทางในตลาดหุ้นปรับตัวดีขึ้นก่อนจึงจะนำเงินไปบริหารจัดการต่อยด้วยตนเอง ทั้งนี้ สมาชิกที่เกษียณอายุส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.3) ได้รับเงินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ล้านบาทเมื่อเกษียณ⁵

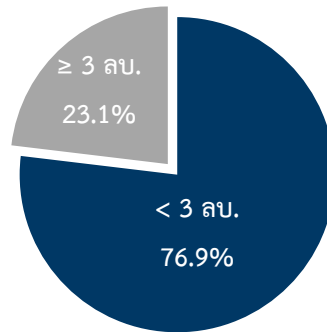
⁵ งานวิจัยพบว่า จำนวนเงินขั้นต่ำที่เพียงพอสำหรับใช้หลังเกษียณเป็นเวลา 20 ปี คือ 3 ล้านบาท หรือประมาณ 12,500 บาทต่อเดือน หรือคิดเป็นวันละ 400 บาท (ที่มา : งานศึกษาวิจัย “เงินใช้หลังเกษียณ : ทำอย่างไรถึงจะออมเงินให้เพียงพอ”, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ปี 2559)

ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยในปี 2562 ถึงปี 2564 มีค่าอยู่ที่ร้อยละ 76.9 ร้อยละ 79.2 และร้อยละ 76.9 ตามลำดับ

จำนวนเงินที่สมาชิกเกษียณอายุได้รับ
ปี 2565

จำนวนเงินที่สมาชิกเกษียณอายุได้รับ
ปี 2564

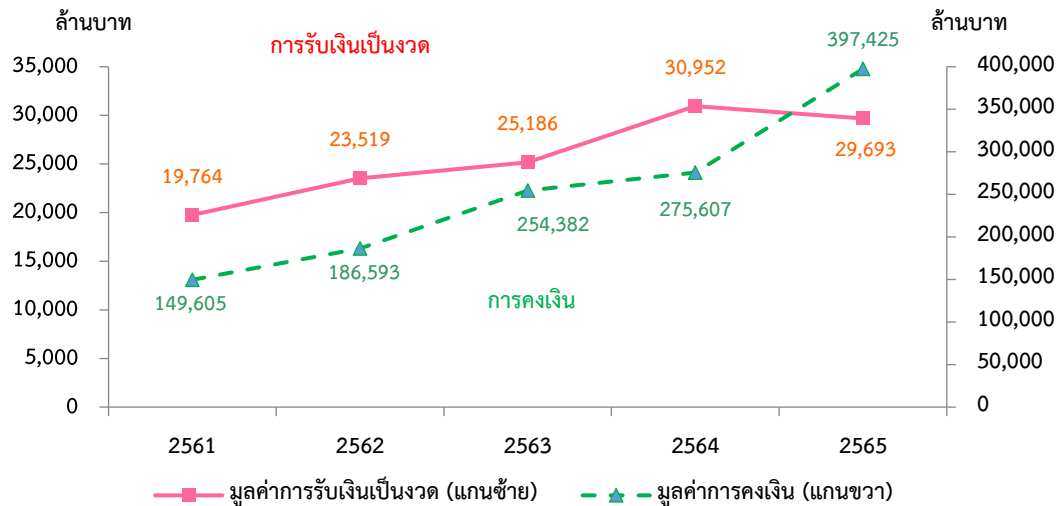

5.4 การบริหารจัดการเงินต่อเนื่องในกองทุน

(1) การคงเงินไว้ในกองทุนและการรับเงินจากกองทุนเป็นงวด

สมาชิกที่ออกจากงานและสมาชิกที่เกษียณอายุยังคงขอคงเงินและรับเงินจากกองทุนเป็นงวดอย่างต่อเนื่อง โดย ณ 31 ธันวาคม 2565 สมาชิกขอคงเงินไว้ในกองทุนมีมูลค่า 397,425 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 29 ของ NAV) เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.6 จากครั้งแรกของปี 2565 ส่วนการขอรับเงินจากกองทุนเป็นงวดมีมูลค่า 29,693 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2 ของ NAV) ลดลงร้อยละ 0.1 จากครั้งแรกของปี 2565 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกที่ออกจากงานและสมาชิกที่เกษียณอายุมีแนวโน้มคงเงินในกองทุนเพื่อลงทุนต่อเนื่อง

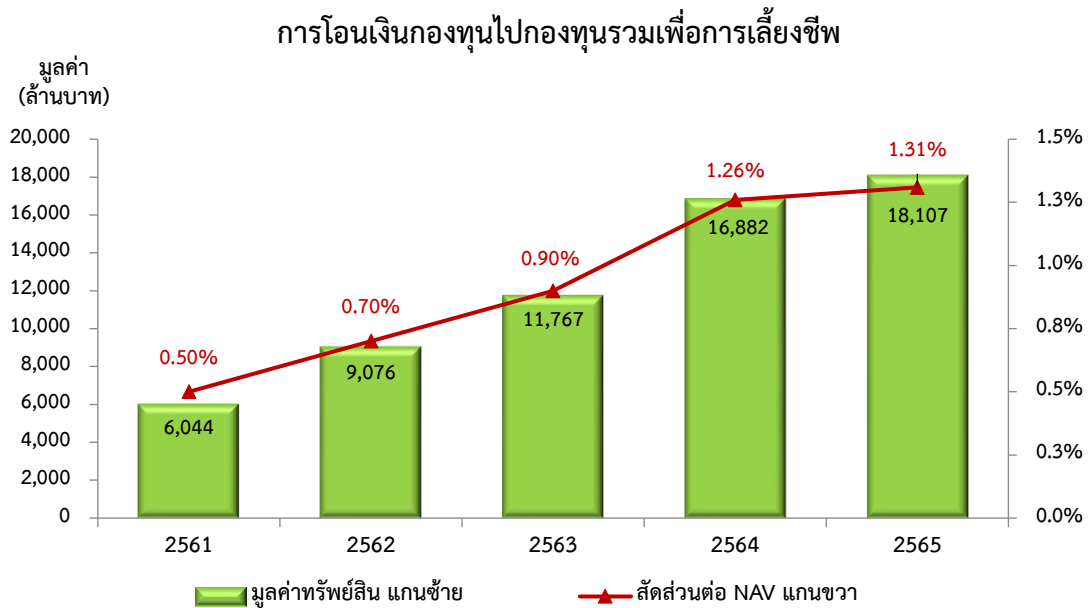
มูลค่าการคงเงินและการขอรับเงินเป็นงวดของสมาชิก

(2) การโอนเงินกองทุนไปกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF for PVD)

นับตั้งแต่ปี 2559 ซึ่งเป็นปีแรกที่ พ.ร.บ. กองทุนฯ เปิดให้สมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสามารถโอนเงินไปยังกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพที่รับโอนเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (“RMF for PVD”) ได้ มีสมาชิกโอนเงินจากกองทุนไปกองทุน RMF for PVD เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 มีสมาชิกโอนเงินไป RMF for PVD ทั้งสิ้น 1,849 คน ส่งผลให้ในปี 2565 มีเงินโอนไปทั้งสิ้น 18,107 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (ร้อยละ 16.0) จากสิ้นปี 2564 ทั้งนี้ เงินโอนไปยัง RMF for PVD ดังกล่าวมีส่วนต่อ NAV เพิ่มขึ้นต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2559 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า สมาชิกยังคงให้ความสำคัญกับการรักษาสิทธิประโยชน์ทางภาษีและต้องการให้เงินออมเกิดการลงทุนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันมีกองทุน RMF for PVD ให้สมาชิกสามารถเลือกลงทุนได้ทั้งหมด 179 กองทุน โดยแบ่งเป็นกองที่มีนโยบายลงทุนในตราสารทุน 96 กองทุน ตราสารหนี้ 35 กองทุน นโยบายผสม 35 กองทุน และกองทุนอื่น ๆ เช่น กองทุนที่ลงทุนในทองคำและอสังหาริมทรัพย์ 13 กองทุน โดยในกองทุนดังกล่าวมีกองทุนที่เน้นลงทุนในต่างประเทศจำนวน 86 กองทุน มี บลจ. ที่บริหารจัดการจำนวน 10 แห่ง

6. การให้ความรู้เกี่ยวกับการออมการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

สำนักงาน ก.ล.ต. ยังคงเดินหน้าพัฒนากองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้เป็นหลักประกันที่สำคัญในการรองรับการเกษียณสำหรับลูกจ้าง โดยในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 ได้พัฒนาการเปิดเผยข้อมูลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่อสาธารณะ และการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอย่างต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

6.1 การพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่อสาธารณะ

สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภท pooled fund ต่อสาธารณชน เนื่องจากมีลักษณะคล้ายกองทุนรวมที่เปิดขายเป็นการทั่วไป ซึ่งนายจ้างหลายรายสามารถร่วมลงทุนกับ pooled fund ได้ สำนักงาน ก.ล.ต. จึงได้นำข้อมูล pooled fund มาเปิดเผยบนเว็บไซต์ ThaiPVD ที่ www.thaipvd.com/Pooled เพื่อให้สมาชิก คณะกรรมการกองทุน และผู้สนใจ สามารถเข้าถึงข้อมูล pooled fund เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกลงทุนได้อย่างสะดวกและเหมาะสม นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ยังอยู่ระหว่างจัดทำเครื่องมือเปรียบเทียบ (comparison tool) โดยนำข้อมูล pooled fund มาเปรียบเทียบในมิติสำคัญ ๆ อาทิ นโยบายการลงทุน ค่าธรรมเนียมผลตอบแทน และอยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้โดยง่าย เพื่อให้สมาชิกและคณะกรรมการกองทุนได้รับข้อมูล pooled fund ที่เพียงพอ เหมาะสม เปรียบเทียบได้ สำหรับใช้เป็นตัวช่วยในการเลือกนโยบายการลงทุน และกองทุนให้เหมาะสมกับลูกจ้างส่วนใหญ่ และใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนเพื่อบรรลุเป้าหมายการออมเพื่อการเกษียณ อีกทั้งยังรองรับการจัดตั้ง กบข. ซึ่งช่วยให้คณะกรรมการ กบข. สามารถเลือกบริษัทจัดการ

ที่มีนโยบายการลงทุนตามที่ต้องการ มีความสามารถในการสร้างผลการดำเนินงานที่ดี และคิดค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม

6.2 การให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้จัดทำและเผยแพร่บทความ งานวิจัย ข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เว็บไซต์ www.ThaiPVD.com เป็นศูนย์กลางความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะลูกจ้างทั้งที่เป็นสมาชิกกองทุนและที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิก โดยในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 สำนักงาน ก.ล.ต. ได้จัดทำและเผยแพร่บทความจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ (1) เลือกลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกองไหนดี (2) การจัดการเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเมื่อเกษียณอายุ และ (3) ออมภาคสมัครใจและภาคบังคับกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์และสามารถนำสื่อให้ความรู้ต่าง ๆ ที่สำนักงาน ก.ล.ต. ได้จัดทำและเผยแพร่ อาทิ คลิปวิดีโอ และอินโฟกราฟิก ไปใช้ประโยชน์ต่อได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ยังได้จัดงานเสวนาออนไลน์หัวข้อ “การจัดการเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหลังเกษียณ”⁶ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ใกล้จะเกษียณอายุและผู้ที่ต้องการวางแผนเกษียณ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทางเลือกในการรับเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเมื่อเกษียณออกจากกองทุน หรือการจัดการลงทุนหลังเกษียณ รวมถึงความรู้ด้านภาษีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สมาชิกที่ออกจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีความพร้อมในการบริหารจัดการเงินได้อย่างราบรื่นและมีเงินเพียงพอสำหรับใช้จ่ายที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในช่วงหลังเกษียณ โดยมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงินการลงทุนเพื่อการเกษียณให้เกียรติเข้าร่วมเสวนา

7. การดำเนินการที่สำคัญเพื่อพัฒนากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ปรับปรุงกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการวางรากฐานให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีความแข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพเพียงพอในการเป็นช่องทางการออมการลงทุนเพื่อการเกษียณที่สำคัญของประเทศ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

⁶ สามารถรับชมงานเสวนาออนไลน์หัวข้อ “การจัดการเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหลังเกษียณ” ย้อนหลังได้ที่เฟซบุ๊กเพจ “สำนักงาน ก.ล.ต.” <https://www.facebook.com/sec.or.th/videos/13875974684444999/>

7.1 การปรับปรุงกฎหมาย ซึ่งได้แก่ การปรับปรุง พ.ร.บ. กองทุนฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (phase 2)

สำนักงาน ก.ล.ต. อยู่ระหว่างเปิดรับฟังความคิดเห็นการปรับปรุง พ.ร.บ. กองทุนฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้สามารถรองรับพัฒนาการของกองทุนและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน พัฒนาให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีกลไกการกำกับดูแลและคุ้มครองสมาชิกให้ได้รับความเป็นธรรมและโปร่งใส อีกทั้งเพิ่มความยืดหยุ่นของการสะสมเงิน จัดการเงินออม และรับเงินจากกองทุน เพื่อให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นกลไกการออมและการลงทุนที่มีประสิทธิภาพสำหรับประชาชนวัยแรงงานเพื่อรองรับการเกษียณ

ในการเตรียมการดังกล่าว สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ยกร่างหลักการและร่างกฎหมายจากข้อเสนอแนะที่ได้รับเมื่อต้นปี 2565 จากการเปิดรับฟังความคิดเห็น พ.ร.บ. กองทุนฯ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พร้อมกับการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบภาคบังคับของแรงงานภาคเอกชนในระบบตามร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (ร่าง พ.ร.บ. กบช.) ที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยมีประเด็นสำคัญ 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

(1) **โครงสร้างและการบริหารกองทุน** เช่น การเพิ่มความชัดเจนในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการจดทะเบียน การเปิดให้นายทะเบียนสมาชิกรายนายจ้าง (central registrar) และการให้ PVD รองรับการโอนย้ายกองทุนหรือชำระการขายเป็นหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นแทนเงินได้ (pay in kind)

(2) **governance กองทุน** เช่น กำหนดองค์ประกอบ คุณสมบัติ และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุน กำหนดให้ลูกจ้างของนายจ้างที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นสมาชิกได้ง่าย ลดภาระการสมัครสมาชิก (automatic enrollment) และมีกลไกช่วยให้สมาชิกมีนโยบายการลงทุนที่เหมาะสม

(3) **การดำเนินการเพื่อให้สมาชิก PVD ได้รับเงินเร็วขึ้น** เช่น ให้นายทะเบียนมีอำนาจยกเลิกกองทุน ซึ่งรวมถึงกองทุนเฉพาะส่วนรายนายจ้างด้วยได้ การจ่ายเงินแยกส่วนของนายจ้างและลูกจ้าง และการจัดการเงินคงค้าง (unclaimed money/lost member)

(4) **การเพิ่มความยืดหยุ่น** เช่น เพิ่มอัตราเพดานการจ่ายเงินสะสมและเงินสมทบ ให้ลูกจ้างที่เข้าเงื่อนไขเกษียณอายุและยังเป็นลูกจ้างต่อไป สามารถส่งเงินสะสมต่อได้ โดยนายจ้างจะจ่ายเงินสมทบหรือไม่ก็ได้ และให้ลูกจ้างที่สิ้นสมาชิกภาพด้วยเหตุออกจากงานโดยไม่ได้เกษียณอายุ สามารถรับเงินงวดได้

(5) **การกำกับดูแล** เช่น ให้นายทะเบียนสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ของข้อบังคับ รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับจดทะเบียน ให้นายจ้างยื่นรายงานข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่อนายทะเบียน และปรับลดเงินเพิ่มที่นายจ้างต้องจ่ายให้แก่กองทุนในระหว่างเวลาที่ส่งเงินล่าช้า

7.2 การปรับปรุงหลักเกณฑ์ จำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

(1) การกำหนดให้บริษัทจัดการเปิดเผยข้อมูลและรายงานสรุปข้อมูลสำคัญของนโยบายการลงทุน (factsheet) ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภท pooled fund ตามรายงานนโยบายการลงทุนเพิ่มเติม รวมทั้งปรับปรุงให้การจัดส่งข้อมูล pooled fund อยู่ในรูปแบบข้อมูลที่สามารถนำไปใช้วิเคราะห์อุตสาหกรรม และนำไปพัฒนาต่อยอดการจัดทำเครื่องมือเปรียบเทียบ (comparison tool) เพื่อเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งจะช่วยให้คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนที่ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อเลือกและติดตามผลการลงทุนได้อย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงร่างประกาศให้สอดคล้องกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นเมื่อช่วงปลายปี 2565

(2) การกำหนดให้บริษัทจัดการจัดให้มีข้อมูลสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกได้รับเงินซึ่งเป็นเงินของตนเพื่อนำไปใช้ในยามจำเป็นหรือเก็บออมเพื่อรักษาเป้าหมายการออมเพื่อการเกษียณอายุ โดยไม่ต้องพึ่งพาการทำหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหรือนายจ้าง อีกทั้งบริษัทจัดการสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยสามารถลดและบริหารจัดการเงินคงค้างได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงร่างประกาศให้สอดคล้องกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นเมื่อช่วงปลายปี 2565
